มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและสร้างเสริมสุขภาพร่างกาย สาขาธุรกิจเสริมสวย
อาชีพช่างทำผมบุรุษ

จัดทำโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
ร่วมกับ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ(องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและสร้างเสริมสุขภาพร่างกาย สาขาธุรกิจเสริมสวย อาชีพช่างทำผมบุรุษ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

จัดทำมาตรฐานอาชีพ ปี 2558 ทบทวนครั้งที่ 1 : 2562 ทบทวนครั้งที่ 2 : 2567

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

การที่ประเทศไทยมีรายได้จากอุตสาหกรรมการบริการ (hospitality industry) มีมูลค่ากว่า 30 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ทั้งหมดของประเทศ (กว่า 4 แสนล้านบาท จาก 1.2 ล้านล้านบาท) (รุ่งโรจน์ เหลืองสวัสดิ์, 2547, หน้า 8) ส่งผลให้อุตสาหกรรมการบริการก้าวขึ้นสู่อันดับแรกของการจัดอันดับกลุ่มสินค้าที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงอุตสาหกรรมบริการนั้น สิ่งที่ทุกคนเข้าใจอาจจะไม่ตรงกัน ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมบริการมีลักษณะที่หลากหลายและสามารถแบ่งออกได้เป็นธุรกิจหลายประเภท ซึ่งธุรกิจความงามเป็นธุรกิจที่สำคัญประเภทหนึ่งที่มิใช่มีอิทธิพลต่อวงการแฟชั่นหรือเกี่ยวกับงานบันเทิงไทยเท่านั้น แต่กำลังขยายตัวออกไปสู่เวทีตลาดโลกมากยิ่งขึ้น ทำให้กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ได้เปิดงานแสดงสินค้าธุรกิจบริการสุขภาพและความงาม 2550 หรือ Thailand Health & Beauty Show 2007 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ให้เป็นแหล่งพบปะระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายตลอดจนบุคลากรในแวดวงสุขภาพและความงามจากทั่วโลก ที่สำคัญยิ่งกว่านั่นยังเป็นเวทีเจรจาธุรกิจการค้าระดับนานาชาติ ซึ่งช่วยขยายฐานลูกค้าให้กับผู้ประกอบการที่นำสินค้ามาจัดแสดงในงานอีกด้วย (Ni_onuma, Thailand Health & Beauty Shop, 2007) ธุรกิจความงามที่คาดว่าจะมีบทบาทต่อเวทีการค้าระดับโลกได้แก่ สปา คลินิกลดน้ำหนัก สถาบันศัลยกรรมเสริมความงาม ร้านขายเครื่องสำอาง และอาชีพหนึ่งที่เป็นที่รู้จักและมีมานาน คือ ช่างทำผม ซึ่งนับว่าเป็นธุรกิจที่คนไทยมีความชำนาญทางนี้เป็นอย่างมาก

นอกจากกระแสและอิทธิพลจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ในเรื่องของแฟชั่นและการก้าวตามของสังคมไทย ทำให้คนทั่วไปสนใจดูแลตนเอง และใช้บริการร้านเสริมสวยมากขึ้น ทั้งตัดผม ทำผม และบริการต่าง ๆ จึงเกิดผู้ประกอบการใหม่ ที่เป็นธุรกิจร้านเสริมสวยขึ้นมากมาย ทั้งร้านขนาดเล็กและขนาดใหญ่ รวมถึงร้านเสริมสวยที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยโดยใช้ระบบแฟรนไชส์ร้านเสริมสวยจึงกระจายตัวให้บริการให้บริการอยู่ทุกหนทุกแห่งและกลายเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยม เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุนลงแรง และที่สำคัญเป็นอาชีพที่ช่วยให้แม่บ้านและสาว ๆ ได้ทำงานอยู่กับบ้านได้ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก, 2551) ดังนั้น รายได้หรือเม็ดเงินจากธุรกิจนี้จึงหมุนเวียนอยู่ภายในประเทศหล่อเลี้ยงประชาชนของประเทศตลอดจนสามารถช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง
และยังสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศทั้งจากการเข้ามาดำเนินการของนักธุรกิจต่างประเทศและจากการคาดการณ์ในอนาคตอันใกล้ที่เกิดจากการที่ฝีมือการทำผมของคนไทยได้รับการยอมรับในระดับโลก อาชีพนี้จึงนับวันทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างซับซ้อนของโลกเช่นนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจนั้น การทำธุรกิจมีความรวดเร็ว ซับซ้อน เชื่อมโยงอย่างไร้พรมแดนมากขึ้น ซึ่งสิ่งที่มีความโดดเด่นอย่างเห็นได้ชัดในระบบเศรษฐกิจก็คือ การพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นนวัตกรรมทางการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนให้การทำธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความเข้มแข็งในการแข่งขันให้เหนือคู่แข่ง มากไปกว่านั้นความเสรีในการลงทุนข้ามชาติก็มีมากขึ้น เป็นโอกาสให้นายทุนที่มีความพร้อมด้านการเงิน การบริหารจัดการ และมองเห็นโอกาสหรือช่องทางในการลงทุนนั้น ดำเนินธุรกิจข้ามชาติได้อย่างง่ายยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันประเทศไทยต้องเร่งเตรียมพร้อม ทั้งการสร้างระบบ กลไก และพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภายใต้สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศดังกล่าว

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ช่างตัดผมไทยต้องเผชิญกับความกดดันกับสองประเด็นหลัก ประเด็นแรกคือ ความกดดันด้านเงินทุนและเทคโนโลยี ส่วนใหญ่แล้วช่างทำผมไทยมีเงินทุนจำนวนไม่มาก จึงทำให้ไม่สามารถมีเทคโนโลยีในการพัฒนาการให้บริการลูกค้าได้เท่ากับร้านเสริมสวยที่มีชาวต่างชาติเป็นหุ้นส่วนประกอบกับแผนการพัฒนาธุรกิจของประเทศไทยที่จะมีการเปิดเขตการค้าเสรีด้านบริการในอนาคต และอีกประเด็นคือ
ความกดดันด้านความรู้และการบริหารจัดการที่ช่างตัดผมมีความจำเป็นต้องการรับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ช่างทำผมไทยจำเป็นต้องได้รับการยกระดับมาตรฐานในการประกอบอาชีพให้ทัดเทียมกับชาวต่างชาติเพื่อให้สามารถอยู่ได้ในยุคที่มีการแข่งขันสูง โดยต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านคุณภาพฝีมือ อุปกรณ์ เครื่องมือ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการให้บริการลูกค้า อันจะทำให้ช่างทำผมไทยสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และสามารถรักษาฐานลูกค้าไว้ได้ ซึ่งความพึงพอใจของลูกค้าสำหรับธุรกิจบริการนั้นถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของคุณภาพในสินค้าและบริการ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการต่อไป

การพัฒนาวิชาชีพแก่ผู้ประกอบอาชีพนั้น ประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีการวิจัยและพัฒนากรอบคุณวุฒิมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละกลุ่มสาขาอาชีพ เช่น ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย เยอรมัน ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรในสถาบันการศึกษาในการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ในสาขาอาชีพนั้น ๆ ให้พร้อมต่อการประกอบอาชีพ สำหรับระบบการศึกษาของประเทศไทยซึ่งเน้นการศึกษาในระบบ เช่น มหาวิทยาลัย และการอาชีวศึกษานั้น มีเนื้อหาและหลักสูตรซึ่งยังขาดความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพราะทักษะหรือมีทักษะที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง

สำหรับมาตรฐานวิชาชีพช่างทำผมของประเทศไทยนั้น ได้มีประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน เรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาช่างแต่งผมสตรีและช่างแต่งผมสุภาพบุรุษ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39(3)(4) ประกอบมาตรา 22 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ณ ปัจจุบันมีศูนย์ทดสอบทั้งหมด 5 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ทดสอบเสริมสวย ชลาชล (ภาคเอกชน) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ดินแดง 2 (ภาครัฐ) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครหนองจอก (ภาครัฐ) โมเนท เดอะสคูล (ภาคเอกชน) และสถาบันโทนี่ แอนด์ กาย ประเทศไทย (เอกชน) (กระทรวงแรงงาน, กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2550) ซึ่งได้จำแนกฝีมือออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1, ระดับ 2 และ ระดับ 3 แต่ในทางปฏิบัติจะเห็นได้ว่าช่างทำผมปัจจุบันที่อยู่ในประเทศไทยโดยทั่วไปสามารถประกอบอาชีพได้แม้ว่าจะไม่ได้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ช่างทำผมจำนวนมากจึงไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน หากต้องการให้วิชาชีพทำผมของประเทศไทยได้รับการยอมรับและสามารถแข่งขันกับต่างชาติได้หรือได้รับการยกระดับมาตรฐานฝีมือ ภาครัฐและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันผลักดันให้วิชาชีพนี้มีมาตรฐานที่ชัดเจน และได้มาตรฐานระดับสากล รวมถึงการพัฒนาระบบการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ โดยมีการควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ให้เป็นที่ยอมรับของประเทศไทยและตลาดโลกได้ในที่สุด

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ทบทวนครั้งที่ 2 : 2567

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 3

จัดทำมาตรฐานอาชีพ ปี 2558

ทบทวนครั้งที่ 1 : 2562

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทบทวนระดับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ

ทบทวนครั้งที่ 2 : 2567

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทบทวนระดับคุณวุฒิและหน่วยสมรรถนะ ตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพของข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพหรือหนังสือรับรองสมรรถนะ (ฉบับปรับปรุง)

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย

สาขาธุรกิจเสริมสวย

อาชีพช่างทำผมบุรุษ ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
10302	สระผม

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย สาขาธุรกิจเสริมสวย อาชีพช่างทำผมบุรุษ ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพในเชิงเทคนิคและประยุกต์ใช้เครื่องมือตามหลักปฏิบัติในการทำงานหรือคู่มือการปฏิบัติงานที่กำหนด โดยแต่งกายให้พร้อมต่อการบริการลูกค้า สามารถสระผม ไดร์ผม ล้างผม เพื่องานตัด ซอย เซ็ต และสระล้างผมก่อน-หลัง เพื่อทำเคมี รวมถึงเป่าแห้งและจัดทรงผมให้ได้ตามความต้องการของลูกค้า สามารถตัด แต่ง โกนหนวดเครา และกันหน้าให้ลูกค้าได้อย่างสะอาด เรียบร้อย และสามารถดูแล รักษา จัดเก็บผลิตภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือทำผมให้เรียบร้อย รวมทั้งดูแลความสะอาดภายในร้าน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

การเข้าสู่คุณวุฒิ

1. เป็นผู้ที่ทีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่อเนื่องในอาชีพช่างทำผมบุรุษ ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ช่างเสริมสวย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10101 แต่งกายให้พร้อมต่อการทำงาน

10104 ตัด แต่ง โกนหนวดเครา และกันหน้า

10302 สระผม

20101 ดูแล จัดเก็บ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทำผม และทำความสะอาดภายในร้าน

20102 ดูแล และจัดเก็บผลิตภัณฑ์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/09/2567

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาสมรรถนะช่างทำผมไทยให้มีมาตรฐานรองรับอาเซียน และสากล	10	ออกแบบและทำผม	101	ตัดผมบุรุษ
			103	ออกแบบและทำผมทรงแฟชั่น
	20	ดูแลรักษาสภาพพื้นที่ทำงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์	201	ดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือทำผม และสภาพความปลอดภัยของสถานที่ทำงาน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/09/2567

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
101	ตัดผมบุรุษ	N/A	N/A	N/A	N/A
103	ออกแบบและทำผมทรงแฟชั่น	10302	สระผม	10302 01	สระเพื่อไดร์ ตัด ซอย เซ็ต
				103020 2	สระและล้างผมก่อนงานเคมี
				103020 3	สระและล้างผมหลังงานเคมี
201	ดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือทำผมและสภาพความปลอดภัยของสถานที่ทำงาน	N/A	N/A	N/A	N/A

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10302

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สระผม

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5141

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการเตรียมตัวลูกค้าก่อนสระผมและหวีทำความสะอาดผมเบื้องต้นก่อนนำลูกค้าไปสระผม การสระผมเพื่อการไดร์ ตัด ซอย เซ็ต ด้วยแชมพู ครีมนวด พร้อมนวดผ่อนคลายศีรษะ การสระผมสำหรับบริการทำเคมีรวมถึงนำอุปกรณ์การทำเคมีออกก่อนล้างผมทำความสะอาดได้อย่างถูกวิธี การซับผมลูกค้าให้หมาดและห่อผมให้เรียบร้อย และการหวีผมลูกค้าเพื่อไม่ให้ผมพันกัน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างทำผม

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1030201 สระเพื่อไดร์ ตัด ซอย เซ็ต	เตรียมตัวช่างทำผมเพื่อความพร้อมในการปฏิบัติงาน และถูกสุขลักษณะ เตรียมตัวลูกค้าก่อนสระ โดยเชิญลูกค้าที่เตียงสระด้วยวาจาสุภาพ แล้วคลุมผ้าขนหนูและแผ่นรองสระผมให้ลูกค้าได้อย่างเรียบร้อย หวีผมเพื่อไม่ให้ผมพันกันก่อนสระ และเพื่อขจัดสิ่งสกปรกเบื้องต้นก่อนลงมือสระ โดยเลือกใช้หวีที่สะอาดและไม่ชำรุดกับลูกค้า สระผมให้สะอาดและพร้อมเพื่อไดร์ ตัด ซอย เซ็ต โดยล้างผมให้สะอาดในแต่ละขั้นตอนได้เป็นอย่างดี ด้วยการสระอย่างน้อย 2 ครั้ง และ นวด 1 ครั้ง และสระผมให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจได้เป็นอย่างดี ซับผมทั่วศีรษะให้หมาด เก็บและห่อผมได้เป็นอย่างดีและเรียบร้อย นวดผ่อนคลาย ให้ลูกค้าได้รับความสบายกับการให้บริการ โดยนวดศีรษะให้ลูกค้าโดยที่ลูกค้าไม่รู้สึกเจ็บและเกิดความพึงพอใจได้เป็นอย่างดี หวีผมหลังสระ ให้เป็นระเบียบ เพื่อการทำงานในลำดับต่อไป โดยเลือกใช้หวีที่สะอาดและไม่ชำรุดกับลูกค้า และแบ่งผมเพื่อหวีได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยที่ลูกค้าไม่รู้สึกเจ็บ เป่าแห้งและจัดแต่งทรงผมตามที่ลูกค้าต้องการ โดยเลือกใช้อุปกรณ์ที่สะอาด สภาพพร้อมใช้งาน ตามความสั้นยาวของเส้นผมและทรงผม	การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
1030202 สระและล้างผมก่อนงานเคมี	เตรียมตัวช่างทำผมเพื่อความพร้อมในการปฏิบัติงาน และถูกสุขลักษณะ เตรียมตัวลูกค้าก่อนสระ โดยเชิญลูกค้าที่เตียงสระด้วยวาจาสุภาพ แล้วคลุมผ้าขนหนูและแผ่นรองสระผมให้ลูกค้าได้อย่างเรียบร้อย ล้างระหว่างงานเคมี อย่างระมัดระวัง โดยล้างเคมี (น้ำยาดัด, น้ำยายืด) ให้สะอาดและซับผมให้แห้ง นำอุปกรณ์งานเคมีออกอย่างละเอียดเรียบร้อย สระผมหลังงานเคมีเพื่อล้างเคมี (สี, น้ำยาโกรก) ให้สะอาดเรียบร้อย โดยเฉพาะเคมีติดที่หนังศีรษะ และบริเวณกรอบผม โดยสระผมอย่างระมัดระวัง ไม่เกาศีรษะลูกค้าเพื่อไม่ให้เกิดการระคายเคือง ซับผมทั่วศีรษะให้หมาด รวมทั้งห่อผมได้ถูกวิธี หวีผมหลังสระ ให้เป็นระเบียบ เพื่อการทำงานในลำดับต่อไป โดยเลือกใช้หวีที่สะอาดและไม่ชำรุดกับลูกค้า และแบ่งผมเพื่อหวีได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยที่ลูกค้าไม่รู้สึกเจ็บ เป่าแห้งและจัดแต่งทรงผมตามที่ลูกค้าต้องการ โดยเลือกใช้อุปกรณ์ที่สะอาด สภาพพร้อมใช้งาน ตามความสั้นยาวของเส้นผมและทรงผม	การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1030203 สระและล้างผมหลังงานเคมี	เตรียมตัวช่างทำผมเพื่อความพร้อมในการปฏิบัติงาน และถูกสุขลักษณะ เตรียมตัวลูกค้าก่อนสระ โดยเชิญลูกค้าที่เตียงสระด้วยวาจาสุภาพ แล้วคลุมผ้าขนหนูและแผ่นรองสระผมให้ลูกค้าได้อย่างเรียบร้อย หวีผมเพื่อไม่ให้ผมพันกันก่อนสระ และเพื่อขจัดสิ่งสกปรกเบื้องต้นก่อนลงมือสระ โดยเลือกใช้หวีที่สะอาดและไม่ชำรุดกับลูกค้า สระผมก่อนงานเคมีให้สะอาด โดยสระ 1 ครั้ง และไม่ใช้ครีมนวด และสระผมอย่างระมัดระวังโดยไม่เกาศีรษะลูกค้าเพื่อไม่ให้เกิดการระคายเคือง ซับผมทั่วศีรษะให้หมาด รวมทั้งห่อผมได้ถูกวิธี	การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการพูดกับลูกค้าด้วยวาจาสุภาพ
2. ทักษะการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์เพื่อการสระผม และเป่าไดร์
3. ทักษะการแบ่งผม หวีผม
4. ทักษะการสระผมได้อย่างถูกวิธี
5. ทักษะการใช้อุปกรณ์ในการทำผม (การสระผม หวีผม และแบ่งผมให้ลูกค้า)
6. ทักษะในการนวดศีรษะให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ
7. ทักษะในการเป่าไดร์ผมให้ได้ตามรูปทรง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้ในมารยาทในการพูดคุยให้บริการลูกค้า
2. วิธีการสระผมที่ถูกต้อง
3. วิธีการใช้อุปกรณ์สระผมที่ถูกต้อง
4. วิธีการดูแลความสะอาดอุปกรณ์สระผม
5. วิธีการหวีผมที่ถูกวิธี (จากโคนผมไปสู่ปลายผม)
6. วิธีการและขั้นตอนสระปม การเลือกใช้แชมพู ครีมนวด
7. ความรู้ในวัสดุ และผลิตภัณฑ์ สำหรับการทำงานเคมี
8. ความรู้ในการแบ่งผม หวีผม และสระผมเพื่องานเคมี
9. ความรู้เกี่ยวกับการเป่าไดร์ผม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน
2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน
2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสังเกตจากการปฏิบัติงาน และการสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

เตรียมตัวลูกค้าก่อนสระผม สระผมเพื่อการไดร์ ตัด ซอย เซ็ตด้วยการใช้แชมพู ครีมนวด พร้อมนวดผ่อนคลายศีรษะ ซับผม ห่อผม และหวีผมหลังสระ สระผมสำหรับบริการทำเคมี รวมถึงนำอุปกรณ์การทำเคมีออกก่อนล้างผมทำความสะอาดอย่างถูกวิธี และเป่าแห้ง(Blow dry) และจัดแต่งให้ได้รูปทรงตามที่ลูกค้าต้องการ

(ก) คำแนะนำ

สระผมเพื่อการไดร์ ตัด ซอย เซ็ต

1. ผู้รับการประเมินเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานสระผมอย่างถูกสุขลักษณะ รู้วิธีการใช้ผ้าคลุมสระ ผ้าขนหนู ผ้ารองสระ รวมทั้งดูแลความสะอาดอุปกรณ์สระผม
2. ผู้รับการประเมินรู้วิธีการและขั้นตอนสระปม การเลือกใช้แชมพู ครีมนวด หวีผม และแบ่งผมให้ลูกค้าได้อย่างถูกวิธี รวมทั้งนวดศีรษะให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ
3. ผู้รับการประเมินรู้วิธีการหวีผมที่ถูกวิธี (จากปลายผมไปสู่โคนผม) หวีผม และแบ่งผมให้ลูกค้าได้อย่างถูกวิธี
4. ผู้รับการประเมินสามารถเป่าผมให้แห้งและจัดรูปทรงตามที่กำหนดและเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า รู้วิธีการเป่าไดร์ตามรูปทรงที่ต้องการ และวิธีการควบคุณอุณหภูมิของอุปกรณ์ไฟฟ้า รู้วิธีการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในแต่ละขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมตามความสั้นยาวของเส้นผมและทรงผม รู้วิธีการดูแลอุปกรณ์ให้สะอาด

สระผมสำหรับบริการทำเคมี

1. ผู้รับการประเมินสามารถเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานสระและล้าง ก่อน-หลัง เพื่อทำเคมีอย่างถูกสุขลักษณะ รู้วิธีการใช้ผ้าคลุมสระ ผ้าขนหนู ผ้ารองสร วิธีการดูแลความสะอาดของอุปกรณ์สระผม ต้องสามารถสระผมก่อน-หลังเพื่องานเคมี รวมทั้งล้างระหว่างงานเคมีอย่างถูกวิธีด้วยความระมัดระวัง
2. ผู้รับการประเมินสามารถซับผมให้หมาดและห่อผมอย่างระมัดระวัง รวมทั้งหวีผมหลังสระ(จากปลายผมไปสู่โคนผม) และดูแลความสะอาดของหวี
3. ผู้รับการประเมินสามารถเป่าผมให้แห้งและจัดรูปทรงตามที่กำหนดและเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า รู้วิธีการเป่าไดร์ตามรูปทรงที่ต้องการ และวิธีการควบคุณอุณหภูมิของอุปกรณ์ไฟฟ้า รู้วิธีการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในแต่ละขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมตามความสั้นยาวของเส้นผมและทรงผม รู้วิธีการดูแลอุปกรณ์ให้สะอาด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การหวีผมจากโคนผมไปสู่ปลายผม หมายถึง หวีผมจากปลายผมก่อนเพื่อป้องกันการพันกัน จากนั้นหวีผมโคนจรดปลาย

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (สระเพื่อไดร์ ตัด ซอย เซ็ต)

1) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

2) แบบประเมินผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

18.2 เครื่องมือประเมิน (สระและล้างผมก่อนงานเคมี)

1) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

2) แบบประเมินผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

18.3 เครื่องมือประเมิน (สระและล้างผมหลังงานเคมี)

1) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

2) แบบประเมินผลการสังเกตการปฏิบัติงาน